

СОЦІАЛЬНИЙ ОБЛІК В КОНТЕКСТІ КОНЦЕПЦІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

Процес глобалізації, екологічні проблеми, вичерпність природних ресурсів, проблеми з умовами праці та, як наслідок, її продуктивністю обумовлюють зацікавленість користувачів у інформації щодо соціально-відповідальної діяльності суб'єктів господарювання.

Дослідження 469 американських компаній різних галузей виявило позитивну кореляцію між прибутковістю активів, продажами та їх соціальною активністю. Індикатори 300 корпорацій, які публічно заявили про важливість етичних кодексів у своїй діяльності, в два-три рази перевищили показники компаній, які не зробили цього. Підприємства, що враховують інтереси всіх громадських груп, ростуть в середньому в чотири рази інтенсивніше тих, хто враховує лише інтереси акціонерів [1].

Такі ж тенденції простежуються і у Європі. Обстеження 100 німецьких компаній показало позитивну кореляцію між інвестиціями у розвиток персоналу та курсом акцій компаній. 33% економічно активних британців вважають, що якщо компанія соціально активна, то в ній краще умови праці. Сайт Business For Social Responsibility, опираючись на опитування 2 100 респондентів, стверджує, що переважна більшість погодилася б працювати в соціально відповідальній компанії навіть за умови нижчої оплати їх праці [2].

Це привело до того, що в останні два десятиліття в обліковій науці відбувається активна розробка питань, що стосуються корпоративної соціальної відповідальності, звітності, соціального обліку та аудиту в глобальному масштабі. Дані питання піднімаються в контексті реалізації ідей соціальної справедливості, корпоративного громадянства та сталого розвитку, що базуються на концептуальній основі теорії так званих «зацікавлених осіб».

Концепція стійкого розвитку ґрунтується на твердженні, що відповідальність компанії не обмежена акціонерами, а простягається на всіх зацікавлених сторін. В межах даної концепції зацікавленою стороною є кожен, хто знаходиться прямо чи опосередковано під впливом діяльності компанії.

Концепція стійкого розвитку з'явилася в результаті об'єднання трьох основних точок зору: економічної, соціальної та екологічної.

Економічний підхід до концепції стійкості розвитку базується на теорії максимального потоку сукупного доходу, який може бути отриманий за умови, принаймні, збереження сукупного капіталу, за допомогою якого і виробляється цей дохід.

Ця концепція передбачає оптимальне використання обмежених ресурсів та використання екологічних природо-енергетичних та матеріально-зберігаючих технологій, включаючи видобування та переробку сировини, створення екологічно прийнятної продукції, мінімізацію, переробку та знищення відходів. З екологічної точки зору, стійке розв'язання має забезпечити цілісність біологічних та фізичних

природних систем. Особливе значення має життєздатність екосистем, від яких залежить глобальна стабільність всієї біосфери.

Соціальна складова стабільності розвитку суб'єкта господарювання орієнтована на людину і спрямована на збереження стабільності соціальних та культурних систем, зокрема, на скорочення чисельності руйнівних конфліктів між людьми. Важним аспектом цього підходу є справедлива розподіл благ.

Досягнення мети концепції сталого розвитку, узгодженість цих трьох складових та можливість їх інтерпретувати у конкретні показники можлива лише за умови існування на підприємстві адекватної системи бухгалтерського обліку.

У зв'язку з динамічністю управлінських систем з'являються нові напрямки розвитку облікової думки та формуються нові види бухгалтерського обліку. Зокрема для інформаційного забезпечення соціально відповідальної діяльності вітчизняних суб'єктів господарювання необхідно впроваджувати у вітчизняну практику соціальний облік. Соціальний облік можна охарактеризувати як процес формування систематизованої, релевантної інформації, що характеризує соціально відповідальну діяльність суб'єкта господарювання та спрямована на прийняття соціальних рішень в межах концепції сталого розвитку підприємства.

Вітчизняний досвід ведення соціального бухгалтерського обліку та складання соціальної звітності практично відсутній. Аналіз праць вітчизняних науковців підтвердив не достатню теоретичну розробленість основних положень цього відносно нового напрямку бухгалтерського обліку та відсутність єдиної точки зору щодо суті, завдань та принципів соціального обліку, що обумовлює необхідність в подальших дослідженнях.

Список використаної літератури:

1. *Armstrong, J. Scott Effects of corporate social responsibility and irresponsibility policies / J. Scott Armstrong, C Kesten Green // Journal of Business Research. Retrieved 28, October 2014. P. 24-39.*
2. *See C. Dey, Social accounting at Traidcraft plc: A struggle for the meaning of fair trade / C. Dey See // Accounting, Auditing & Accountability Journal 20(3), 2007. P. 423 - 445.*
3. *Куцик П. О. Інтегрована звітність як нова парадигма розвитку бухгалтерської звітності / П. Куцик, М. Корягін // Бухгалтерський облік і аудит. - 2015. - № 5. - С. 11-18. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/boau_2015_5_3*
4. *Жиглей І.В. Еволюція бухгалтерського обліку в контексті розвитку соціальних відносин / [Електронний ресурс] / І. В. Жиглей. -file:///C:/Users/11/Downloads/62060-130435-1-PB%20(1).pdf*
5. *Левицька С.О. Соціальний облік : методичний підхід та організаційне забезпечення / [Електронний ресурс] / С.О. Левицька. - Режим доступу : file:///C:/Users/11/Downloads/VNULPM_2014_797_36.pdf*
6. *Чижевська Л.В. Поява та розвиток соціально-орієнтованого обліку / [Електронний ресурс] / Л. В. Чижевська. - Режим доступу : http://www.confcontact.com/2007may/+1_chizhev.php*